

san sabanan - nimòrò 33
nowanburu kalo - san 1974

bp 24
bamako
mali

òmè 4 - cep : 0155

kibaru

a bè bò mali kibarudiso ka yamaruya kònò

kalanso kura dò dayèlènna ka mògò dege a yèrè dèmè cogo la

san 1974, zuluye kalo la, kalankè yòrò kura dò sigira sen kan, min nyèsinnen bè hadamadenya baarakèlaw kalanni ma. bèe y'a dòn sisan ko sèriwusida min bè wele afèriso-siyali, o sèriwusida ka baara nyèsinnen don hadamaden sabatili ma, cèya ni musoya tè jate sabatili min na.

sòrò caman ju bè kènèya la. o de kòsòn, gòfèrenaman ye kalankè yòrò kura in jò, n'o ye hadamadenya sòrò yiriwali kalan yòrò ye. a bè cè misènw caman de ta ka tèmèn npogotigiw kan. a kalandenw bè san naani de kè kalan na, min bè kè sababu ye, u ka se ka faamuyali kè kosèbè, ka kènyè dinyè yèlèmayèlèmau ma, yèlèmau minw bè na ni baara cogo kuraw ani yèrèdèmè cogo kuraw ye.

kalanso in bèna a jira ko hadamadenya sabatili ni sòrò yiriwali ka kan ka taa nyògòn fè tuma bèe. a

bè kè sababu ye, jamanadenw k'a dòn, u mago bè fèn minw na, u yèrè ka cèsiri ani mògò faamuyalenw ka dèmè b'o sòròli nògòya u ye. a bè, i n'a fò, ka mògò dege a yèrè dèmè cogo la. o de kòsòn, mògò minw bèna kalan kalanso in na, olu bèna kè an balima kungo bugudala mògòw dèmèbagaw ye fènw na, n'u yèrè bè se k'a kè u yèrè ye, n'a ma kè ni jamana fanga ka kèli ye. kalanden ninw bèna kè sababu ye ka kalan ani yèrèdèmè sinsi an balima kungo bugudala mògòw yòrò u ka baaraw siratigè bèe kan. o dèmè in n'o kalan tè sinsi u yèrè ani sèriwusida tòw kò.

jamakulu fòlò min ye kalan in daminè, o ye kalanden 25 ye, cè 20 ani npogotigi 5. o kèra òkutòburu kalo tile 15, san 1974 la. kalanso in yèrè bè ntomikòròbugu, kuransoba kèrè fè. hama ba

sunkalo seli

sunkalo banna. silamèw ka jurumu kafarila. alamisa don sògòma, òkutòburu kalo tile 17, san 1974, malidenw bèe nisòndiyalen bòra, k'u kunda misiribaw kan, k'a d'a kan, o don tun ye seli ye.

sujudu bilalen kò ala ye, i nyè tè foyi la, ni dulòkimanamanatigiw tè siraw kan. balimaw ni siginyògònw taara bò nyògòn ye. an bèe lajèlen ye nyògòn fo, ka dugaw don nyògòn ye : ala ka san wèrè sunkalo jò an nyè na si ni kènèya la. ala ka batow minè.

seli wulada n'a su, kènèba foyi tun tè bamakò kònò, ni mògòw dalajèlen tun tè yen nyènajè la. suman duman tobira du bèe kònò. an ye dumuni kè k'an fa. seli don, danfèn bèe y'a dòn ko ko bè sen na. basidiki ture

kalilu tera

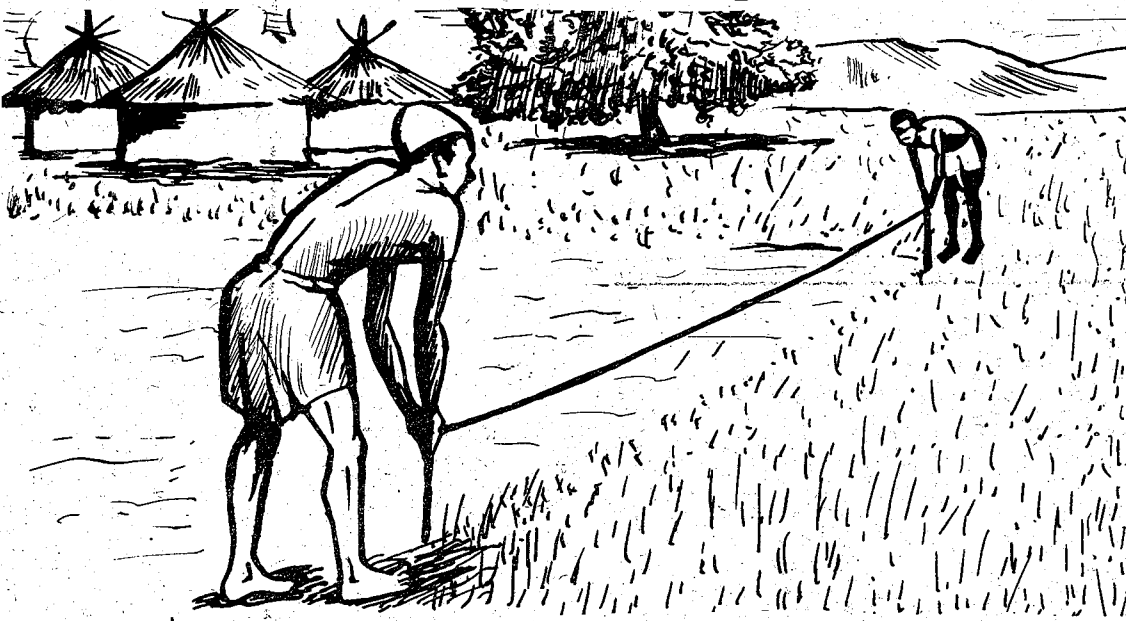
kalilu tera sòròla san, segu mara la, a san 28 de ye nyinan ye. a y'a ka kalan daminè san 1970 la, mali lakòlisoba min bè bamakò, ba da la.

san naani kònò, a y'a ka kalan nyèsin farafinna ani mali ko kòròw ma, an'u ka maanaw, an'u ka nsiirinw, ani jeliya na siraw fana ma.

kalilu tera ka kalan ban tuma, dònnikèlabaw bòra jamana caman na, ka na a yèrè ye, ka tali kè a ka kitabu kònò, a ye kitabu min sèbèn ni bamanankan siginidenw ye, n'o bè mali ko kòròw fò lakika la.

(a tò bè nyè 2 la)

taari ye mun ye?

ka bò kòlòdugukura

n'b'a fè ka nyiinkali kè aw yòrò. mètèrè joli ka kàn ka bèn taari kelen ma? dów ko mètèrè 100, dów fana ko mètèrè 50. a kèra sòsòli ye kosèbè, si ma sòn si ta fòlen ma. n'b'a fè aw k'an fara ka bò nyògòna, a sòsòli ka bèn.

bakari damèlè

kènè suma cogo

n'i y'a mèn "mètèrè", o ye janya sumalan de ye, n'a fò, ka juru janya suma, walima ka mògò kundama suma, walima ka foro kèrè janya suma.

nka n'i y'a mèn ko "taari", o kòni ye kènè bonya sumalan de ye. kènè mana fò, janya b'a là, kòndò fana b'a là. o fila bèe lajèlen de ka kan ka suma ka kènè bonya n'a dògòya dòn.

foro kènè hakè tè se ka dòn ni foro kèrè fila ma suma, n'o ye a jòjan ye, ani a kòndò.

taari sòrò cogo

o la sa, taari bè se ka sòrò cogo caman na :

ni foro janya kèra mètèrè 100 ye, k'a kòndò fana kè mètèrè 100 ye, o foro kènè bè bèn taari kelen ma. o jòjan mètèrè hakè n'o kòndò mètèrè hakè mana sigiyòroma nyògòn na, o

bè kè : mètèrè 100 x mètèrè 100 = mètèrè kènè 10 000 ye. mètèrè kènè ye kènè de ye, n'a janya bè mètèrè kelen bò, k'a kòndò fana kè mètèrè kelen ye.

ni foro janya kèra mètèrè 200 ye, k'a kòndò kè mètèrè 50 ye, o foro kènè fana bè bèn taari kelen ma. bawo, mètèrè 200 x mètèrè 50 = mètèrè kènè 10 000 ye.

hali ni foro janyana kojugu, ka kè mètèrè 250 ye, a kòndò ka dògòya fo ka kè mètèrè 40 dòn ye, o foro kènè hakè bè kè taari kelen ye, bawo, mètèrè 250 x mètèrè 40 = mètèrè kènè 10 000 ye.

foro kènè kèra cogo o cogo, n'a bènna mètèrè kènè 10 000 ma, an b'a fò ko o ye taari kelen ye. n'a bènna mètèrè kènè 5000 ma, an b'a fò ko taari tila. n'a bènna mètèrè kènè 30 000 ma, an b'a fò ko taari saba.

kalilu tera

dònnikèlaba ninw jèra k'a fò ko kalilu ka baara in nyèna.

an balimaw, kibarudilasò y'a kanu ka kalilu tera ka kitabu in yòrò fitinin jira aw la, min nyèsinnen bè dugokòrò ka don-sow majamuni ma :

galafinbali, ani kulukannyèjugu ka su minè dòjan

i ko kènèbòda,

ka tile minè dòjan

i ko wulatile ja,

ka n'bolo bila joli kènè

i ko murufe bilen,

ka kun gere bila n'kòrò

i ko díbininkuru,

ka ku kènè bila n'kòrò

i ko furanlan siri,

n'ka kulu kurbèn ni jè kurbèn,

to sumalen dun

ani na sumalen dun,

ka jiri sumabaw kè

bulon sumaw ye,

ka nyèbèrènin ku kè

sen na sabara ye,

sajuru ni ngomi,

jaa,

sa tuma se jigi kun tè ala la.

sènèfènw latòmòni

sènèfènw latòmòni de b'u nyè, ani k'u mangutu bonya u feerebagaw, u sanbagaw, u dunbagaw bolo, an'u yèlèmalì yòrò la iziniw kòndò.

sènèfèn min, n'a bè fò k'a ka nyi, o ka kan ka nyè sira bèe kan : a nyè ka kan ka nyè, a ka kan ka jèya, a n'a tòw ka kan ka kènyè, a ka kan ka lasagon-konyuman.

o la sa, sènèkèlaw ka kan :

- k'u ka tiga fiyè, walasa ka bèlèw,

kalaw, tiga kisèntanw ani buguri bò nyumanw na.

- k'u ka nyòw fiyè, ka kunkun, cèn-cèn ani kalakalaw bò a la.

- ka kòori latòmò a foro la, ka jèlenw kè bòrè dò kòndò, ka bilennenw kè segì kòndò.

ni mògò min y'a ka sènèfènw latòmò, o b'a yèrè ka sòrò yiriwa, bawo sènèfèn latòmònenw sòngò bè caya sigino sandògò

bolifèntigiw ka kan ka min dòn

kabini san 1973, a fòra kibaru nimòrò 18 kònò ko mobilètitigiw man kan ka mobilèti boli tugun; ni pèrimi sèbèn t'u bolo.

o la sa, sèbèn dò bòra ka mobilèti boli cogo bée fò k'a jèya, mobilèti boli cogo minw ka kan ka dòn ka o pèrimi sòrò.

o sèbèn bòra tubabukan de la san 1973, awirili kalo la. kosa in na, an ka nègèjuruso ni dunanw ni bolifèn konyèw minisitiri, n'o ye kumandan karimu danbèlè ye, o ye lètèrè ci kibarusò minisitiri kumandan yusufu tarawele ma, k'a nyini a fè, o sèbèn bamanankannaman ka bò kibaru kònò, walasa mali mobilètitigi bée bè se ka bò o sèbèn kònò kumaw kala ma.

o kòsòn, o sèbèn kònò kumaw bè bò k'a daminè kibaru nimòrò 33 in kònò, ka taa a laban kibaru nimòrò nataw kònò.

sèbèn min b'an yamaruya ka mobilèti boli, an ka kan ka min dòn k'o sòrò, o filè nin ye :

taamashiyènw

an ka kan fòlò ka taamashiyèn minw dòn, o ye nègèw ye, minw bè sira konyèw nyènabò :

- taamashiyèn nègè 15 bè yen, olu b'an bali ko caman na siraw kan.

- taamashiyèn nègè 4 bè yen, olu b'an wajibiya ko dòw la siraw kan.

- taamashiyèn nègè 20 bè yen, olu b'a jira an na, k'an k'an kòlòsi sira yòrò dòw la.

- taamashiyèn dòw fana dilalen bè yeelenw na.

mobilèti boli yòròw

an ka kan ka mobilèti boli cogo di sira kan ?

mobilèti fara bolifèn tów kan, nin bée ka kan ka boli an kinin fè sira kan. a dagalen tè mobilètitigi fila ka boli nyògòn kèrè fè.

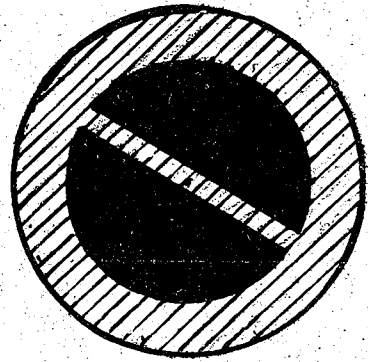
ni bolifèn caman bè sira kan, mobilèti man kan ka bò u ni nyògòn cè. o ka kan ka sira kelen de minè. o tuma, bolifèn minw b'a kuntilenna la, a b'a tugu olu-kò. ni bolifèn sen fila boli yòrò bè sira o sira kan, a wajibiyalen don mobilètitigiw k'o sira minè.

mobilèti jò yòròw

bolifèn man kan ka jò sira caman-cè la. an ka kan k'an ka bolifèn jò sira dawolola kèrè fè.

dugu kònò, tèmèn sira minw bòlen don nègèbolow ni nyògòn cè, an kana jò o siraw cè ma. an kan'an ka bolifèn jò kaariw jò yòrò. an kana u jò fana mobili bódaw la.

o tèmènnen kò, taamashiyèn nègè mana kè yòrò o yòrò, n'a b'an bali an k'an ka bolifèn jò o yòrò la, an kan'a kè. o taamashiyèn ja filè nin ye. yòrò minw ye ciiciw ye ja in kan, o yòròw bilennen don.

bolifèn kana jò yan.

bedèmu

mali cikèlaw, an'a baganmaralaw, an'a mònnikèlaw, an'a bolola-baarakèlaw.....

ni mógò min y'a ka wari bila faso tógò la banki kònò, o ye i hakili latigèlen ye, bawo bubaga ni nyinè t'a nyimi tugun, nsonw t'a sòrò tugun, yuruguyurugu mógò yèrè t'a sòrò k'a nanbara. wa, don min, n'i mago ser'a ma, banki b'a ta, k'a d'i ma.

kòndanafili minw b'aw la, n'o ye kasara donni ye aw ka nafolow la, a ye dan sigi o la n'aw ka wariw marali ye banki kònò. n'a fòra ko banki, an ka faso yèrè ka wari mara yòrò ko don. bi, kucala sènèkèla caman ka wariw maralen bè konyuman kucala banki kònò. a tè mèn tugun, nyòndokaw fana bèna u tógò la banki sòrò. n'olu bòra yen, se bè kè nyòròkaw ma, ani yòrò wèrèw.

mali cikèlaw, banki bèna dèmè min k'aw ye, o bèkè sababu ye k'aw bò nògò la jona, k'aw ka baaraw yiriwa, k'aw ka dugu baanaya. faso tógò la banki dilala aw sènèkèlaw ka sòrò yiriwali kama an'a tangali ka bò kasaraw ma.

b.d.m. bp. 94 telefòni 240.88 bamakò

shèmara

sulu kòndò jèya ni a saniya kò fè, kafo kòndò ka kan ka furan, d'ingè minw b'a kòndò, k'olu geren. jiboli sira minw tigèlèn a kòndò, olu kòndò ka kan ka furan.

sani shèdenw na don cè, magonyè-minènw bée labènnen ka kan ka sòrò. dumuniminèn kòròw ni jiminèn kòròw bè ko ni k'u saniya, ka bila. shè kè mè fila bè jè dumuniminèn tan na, ka fara d'ogòmani segin minw tun bè o shè kelenw d'ogòmanima kòrò kan. shè kè mè fila bè jè jiminèn fila la, minw kòndò hakè bè bèn litiri 20 ma, a kelen kelen. shè lafiya yòrò la kafo kòndò, jiminèn kelen bè bila yen.

shèw ladonni

shèso labènni banna. a tò ye shèw ladonni ye. shèdenw d'ogòkun fòlò, nyòkisè bè se ka seri u kòrò dèbèn kan, ani jègè ni kògò. fo shèdenw ka taa d'ogòkun wòrò sòrò don min na, balo nyuman ka kan ka dí u ma. balo san tuma, an ka kunnafoni nyini a kan. dumuniminènw fali ka dama tèmèn bè na ni tinyèni ye.

jikèminènw sigi yòrò ye dumuniminènw ni nyògòn cè ye. u koli

wajibiyalen don sògòma o sògòma. ni shèdenw jèrèlèn don nyògòn kan dèbèn kan, o kòrò ye ko nènè b'u la. a bènne bè k'u bila o tuma karitòn kèsu kòndò. n'u jènsènnen don yèrè, o b'a jira ko funteni b'u la. suleyimani mènta

sòròdasiw ye fanga ta nowanburu kalo tile 19 san 1968

san 1968 la, nowanburu kalo tile 19 kèra don ye, ni malidenw tènà nyinè a kò abada, bawo o don in na, mali sòròdasiw jèra ka wuli nyògòn fè, ka juguya kèlè, ka waso ni yada kèlè, ka hòrònya ni kelenya sabati, ka jigiw tugun, ka sinjiw kala, ka lafiya ni hère segin an faso kòndò. nyinan, nowanburu kalo tile 19 bè bèn sòròdasiw ka fangatali sanyèlèma seli wòrònan ma.

sènèkèsèriwusiw

sira sènèsèriwusi ani tiga ni balo sènèsèriwusi nyèmògòw ye lajèbaw kè bamakò ani kita, minw nyèmògòya tun bè sidi kulubali bolo, n'o ye sènèkèlaw ani baganmaralaw ani mònnikèlaw ka minisitiri ye.

jamakulu ninw jèra ka se cikèlaw ma u ka duguw kòndò, k'u kumanyògònya, k'u fèlaw dòn, k'u hamina kow lajè ni sèbè ye. o nyògòn kumanyògònya kèra fèn ye, min ye cikèlaw nisòndiya.

lajèba ninw sen fè, u ye jateminè kè sèriwusi ninw ka san kelen baara kelen na, n'o ye san 1973 ani 1974 kòndò ye.

desanburu kalo nata, u bè jè ka san 1975 ta fana lajè nyògòn fè sira sènèsèriwusi la.

wale caman minw bè sènèkèlawasa, k'a ka cikè diya a bolo fè, ani minw bè denmisènw walima cikèkaràmògòw nyagali, o walew bèe fòra, ka minè cogo nyuman nyini u la, walasa tiga ani sira caman ka sènè san o san. sigino sandògò

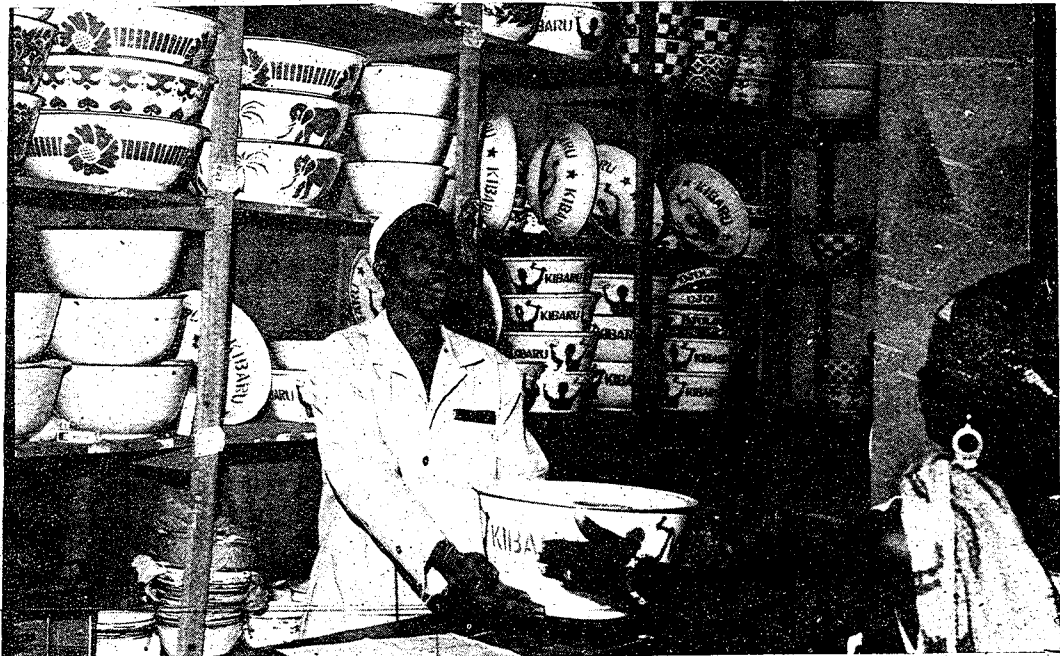
kuma kòròma

kènèya ka dí fèn bèe ye, fèn bèe bè kènèya nyini. nka kènèya bè fèn dò faso ci. o ye mun ye ?

misèli nyare, ka bò sirakòrò

lasana jawara n'a jènyògònw bè malidenw bée laddonniya k'u ka tasaw. feereta bè mali ereziyòn kelen kelen bèe kòndò, kayi, bamakò, sikaso, segu, moti ani gawo. tasa ninw t'ogò ko : "joliba" walima "kibaru". taamashiyèn ninw sigira u kan kabini u dila yòrò la, bamakò tasa dila izini kòndò.

a ye se lasana jawara ka yòrò la. kibaru b'oliw, kibaru tasaw, kibaru pilatow bèe b'aw nyè, s'ogò la, minw ka dí kosèbè. dumuni yèrè daamu tè dòn, fo n'a bè kibaru tasa kòndò. cèw ni musow, aw ye nyògòn waji-biya ka kibaru tasa san, walima k'aw ka sumanw k'a kòndò.

kibaru tasa feere yòrò

lasana jawara n'a jènyògònw ka feerekè yòrò, sitèki ka so kòrò la, fasotògòla siraba kan, bp. 1151, telefòni 229.18, bamakò

